

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

מסלול המיבשולים אותו עברה בדרך ההליוד, עד שהגיעה לכוכב בסרט הוליוודי • תחת הכותרת "זרוק אותו לחתולים" הובאה כתבת-שער (סצ'מו') על ההתרגשות, שליוותה את ביקורו של מלך הג'אז לואי (סצ'מו') ארמסטרונג בישראל • בשער הגיליון: ארמסטרונג בישראל.

העולם הזה 1124
תאריך: 15.4.1959

כלניות מול בטון ★ חוק מיסוי מוזר ★ עזר וייצמן כמחנך ★ סבידור ורוחב הרכבת

העם

הים הצהוב

רוח חמסין עברה בארץ, חיממה את החי והצומח, קראה את הארם הישראלי לצאת מביתו, ליהנות מן היופי המתחדש של ארצו. ברגל, באופניים, כלמכרסות ובמכוניות יצאו חובביהטבע להזין את עיניהם. שיטות ריחניות שלחו לקראתם את ענפיהן הצהובים, כיוקוקיך רינור מסנוורים, ים של חרציות צהובות כיסה את הגבעות. פרגים אדומים רקרו את עיניהם של העוברים ביער. פשתניות וורודות, קטנות ועדינות, משכו את מבטו של העובר בנחת. מן הגליל ועד אילת הייתה הארץ כיופיה הצבעוני, היא ניסתה להתעלם מן הכיעור שנוסף בידי אדם: בניין צבעוני מהירד שהוקם בלב הקסם העתיק של עכו; בנייני בטון שבהם משחיתה עיריית חיפה בשיטתיות את הנוף הנהדר שהופקר כיריה; הקוביות הלבנות הוזחלות לעבר כל גבעה מוריקה בארץ. אולם כל אלה לא יכלו להפחית את הכישוף השנתי של ניסן ארצישראלי.

שערויות בטחונות, חשדות פוליטיים וקוננויות מיפלגתיות יכלו לרועז מרירות וסלידה בלב האדם. אולם בנוף הארץ היתה טמונה הנחמה הניצחית. החרציות יוסיפו לפרוח בארץ-ישראל גם כאשר יישכח אחרון עסקניה המיפלגתיים.

כנסת

רמאות של מעלה

השילטון הרמוקראטי מבוסס על האמון בין השליטים והנשלטים. ללא אמון זה הופכת הרמוקראטיה למסווה — מסווה לאנארכיה מלמטה, לרודנות מלמעלה. השבוע עשתה הכנסת מעשה שהיה סטירת לחי למושגיה היסודי של יושר אנושי. היא העבירה כרוכ של 43 נגר 32, בקריאה שלישית וסופית, את החוק המטיל את השם הציני מילווה הקליטה.

כל ילד בישראל יודע שהעליה הופסקה — ושהיא הופסקה במידה רבה כאשר אתם האישים שהרימו את ידיהם בכנסת בעד חוק זה. מיספר העולים עורנו נופל מן המיספר שהוערך בתקציב המדינה. אין שום סימן לכך כי העליה עומדת להתחדש בשנה הקרובה. המס החדש אינו בא אלא לממן את הביוכו הממשלתי השגרתי. הוצאת כספים בטענת-שווא היא עבירה

טיפשעשרה והעיתונות

מדוריההיבריות, מיכתבים לרותי, גיוון את מוריו, מדי פעם, בדרך מן השטח, כיצד בנות טיפשעשרה רוברות (הייתי כל כך מוסתעת לשמעתי את זה — שלא יכולתי להאמין למראה עיניי) ומה הן מוזווחות לחברותיהן. להלן ריווח על היברות, נוסח 1959:

אני אומרת לך שאפשר להשתגע. כל כך הרבה דברים קורים ולא מספיקים כלום. החיים כל כך קצרים מה אפשר לעשות. יש לי המון דברים לסדר, אין לי כלום. מה ללבוש. את כל הדברים הישנים צריך לקצר וצריך לזרוק כי השנה מודרני בכלל דברים אחרים. עם חגורות ומותניים ככה זה בפאריז. ויש כל מיני הופעות ואני מתה ללכת דוקא יוצא לי פעם עם זה ופעם עם זה מה איכפת לי.

אויש, אני מוכרתה לספר לך על רודי. ספרתי לך לא? לא? זה זה שהיכרתי כשהייתי בחיפה. הוא עתונאי חיפאי כזה מין. של איזה עתון ערב לא זוכרת איזה לא חשוב. ראיתי אותו במערון התיאטרון של חיפה אז ידעתי שזהו. לא, לא ידעתי שזה הוא טפשה, שזהו. שאני מרגישה אליו כל מיני דברים.

הוא כזה אחר נורא רציני ונורא לוקח את עצמו ברצינות וזה נורא חשוב כי אף אחר אחר לא לוקח אותו ברצינות. כטח לא מנינים אותו. הוא מדבר בכזה מין בטחון עצמי שאני נורא מקנאה בו אז נורא קינאתי בו שהוא עתונאי ורואה המון אנשים אפילו שכמעט לא קורה כלום בחיפה. אז כשרקדנו שאלתי אותו אם הוא באמת כל כך בטוח בעצמו או שהוא בתוך תוכו עדין אז הוא אמר לי תהיה לך הורמנות להיווכח בכך. אני נורא נרגשת, בחיי אני מתה להיווכח. אז הוא שאל אותי מה אני עושה בחיים אז אמרתי לו שכלום אז הוא אמר שלא כסדר אז אני אמרתי לו שאני יודעת אבל אני לא יודעת מה לעשות. אז הוא שאל אותי מה אני רוצה לעשות אז אמרתי לו אני יודעת? אז הוא אמר, ככה, בבטחון כזה ובתקיפות שהשתגעתי: תתחנני, תלדי ילדים. אז יהיה לחיים שלך מובן.

הוא מכיר את כולם וניגש אליהם ומדבר אתם אפילו שלא מזמינים אותו והוא אומר המון מלים באנגלית וצרפתית וכמעט אף פעם לא מחייך וכל אחד מתלוצץ עליו ולא איכפת לו. תיכף ראיתי שהוא משהו. אני יודעת, יש לו חוש לדברים. אף פעם אני לא טועה רק פעם אחת טעיתי. חשבתי שטעיתי אבל טעיתי. לא טעיתי.

בפניהם את טענותיהם. היחידים שסרכו, באמת לות שונות לפגשם: המשת נכחרי הסיעות הערביות של מפא"י.

לפני שעמדו הנציגים לעזוב את בניין הכנסת, ניגש אליהם לפתע ח"כ צלאח חניפס והודיע להם כי חבריו הח"כים הערביים מוכנים לראותם. חברי המישלחת, שידעו למי עליהם להודות על שינוי פיתאומי זה, השיבו כמרידות: "אין צורך. ממילא תצביעו נגדנו כשהרבר יעלה בכנסת."

כאן התערב צאלח סלים, פליט ציפירי וח"כ סיעת קידמה ועבודה, והבטיח ברורות: "העלו על הנייר את כל תביעותיכם. אנו נוסף את חתימותינו בצד חתימותיכם."

נציגי המישלחת לא חיכו להפצרה נוספת, מיהרו להעלות על הנייר את בקשותיהם. כאשר גמרו לנסח את כתב הבקשה, כבר לא היו חברי הסיעות הערביות באולם-המליאה. במחשבה שניה החליטו הללו, כי חברם היה פוזז מדי, מיהרו להיעלם לפני שיצטרכו לתת כיסוי להתחייבותו.

אנשים

● מפקד חיל-האוויר, האלוף עזר וייצמן, סיפר לבתו סיפור חינוכי: "הילדים היו ילדים רעים מאוד." אחרי כן חזרה הילדה על אותו סיפור בגירסתה שלה: "והילדים היו רעים מאוד או האבא שלהם מת." עזר הפסיק לספר סיפורים. ● את הסיפור הבא מספרים עובדי רכבת ישראל על מנהל הרכבת, מנחם סבידור. כאשר נסע סבידור לארצות-הברית, הוא נפגש עם האחראי על הרכבות בארצות-הברית, ששאל אותו: "תגיד לי, מהו אורך מסילות-הברזל אצלכם בישראל?" סבידור השיב: "את האורך אני זוכר בדיוק, אבל הרוחב הוא כמו אצלכם."

● הרב הראשי של צה"ל, הרב שלמה גורן, טוען כי לאחרונה השרש נהוג בחירות צה"ל, שם הוא נוהג לבקר בערב-שבת כדי לקרש על היין. במקום להשיב על ברכתו, אמר, עונים לו החיילים בסחתיין.

הווי

הזכחה משכונת

בחיפה נעצר גבר חשוד על-ידי המישטרה, וזהו עצמו כמקבץ-נדבות, הוציא מכיסו 1800 לירות, כולם כשטרות של לירה אחת, כהזכחה למיקצועו.

פלילית. כשעושה זאת ממשלה, אין אפשרות להטיל עליה עונש חוקי. העונש יהיה טיבעי: יצירת צנינות גוברת בקרב משלמי-המיסים, שיענו ברמאות-שליטמה על הרמאות-שלימעלה.

בחירות

ללא כיסוי

התקופה שלפני הבחירות היא התקופה היחידה שבה יכולים אורחי המדינה הערביים לתבוע את זכויותיהם המקופחות, מבלי שמישהו יכתיר אותם כתואר, קומוניסט, או ישלח אותם למעצר, או לגלות, כמסווה של סעיף זה או אחר מחוקי-החירום. המיפלגות בישראל רואות כבוחר הערבי נכס שערכו אינו נשקל בזה, ומוכנות

"צ'יק, צ'יק, צ'יק — היי! היי!" זאת היתה קריאת-העידוד שהושמע ממיות קבוצת החיילות שבתצלום. הן השתתמו יחד עם 1000 חיילות אחרות. בעדה הרביעית, שבה צעדו בגדידיה-הצנחנים) וביום הראשון עברו 30 קילומטר, מהחורשה בחדרה עד מרכז כפר-סבא. בסך הכל 12500 איש, או כלשון הכותרת של הכתבה בעולם הזה, 25 אלף רגליים! החיילות עברו אימוני-הליכה מ-120 קילומטר (לפקודות) ועד 400 קילומטר (לחיילות בגדידיה-הצנחנים)